

بیمارستان امام خمینی (ره) آبداد

کاتاراکت (آب مروارید)

کاتاراکت (آب مروارید) چیست؟ کاتاراکت به معنی کدورت یا مات شدن عدسی چشم است که سبب اختلال عبور نور از عدسی چشم می شود. در عمل جراحی برای درمان آب مروارید عدسی خارج شده و یک عدسی مصنوعی به جای آن قرار داده می شود.

علائم آب مروارید: از علائم کاتاراکت تاری دید کاهش بینایی، تیرگی رنگها- ایجاد نقطه های نورانی در میدان دید می باشد.

مراقبت های قبل از عمل آب مروارید:

- ❖ قبل از عمل آزمایشات وگرافی ها لازم طبق دستور پزشک انجام شود.
- ❖ در صورت داشتن سابقه بیماری های قلبی و بیماری خاص ، عملهای جراحی قبلی ، حساسیت دارویی و غذایی ، مصرف داروها ، مشکلات شنوایی و بینایی، داشتن هر گونه پروتز یا وسیله مانند باتری قلب. به پزشک اطلاع داده شود. داروهای ضد انعقاد (آسپرین -وارفارین) جهت کاهش خطر خونریزی درپشت کره چشم از زمانی که پزشک مشخص کرده بایستی قطع شود.
- ❖ حداقل ۸ ساعت قبل از عمل بایستی ناشتا باشید.
- ❖ قطره های دارویی برای گشاد کردن مردمک چشم قبل از عمل برای شما استفاده می شود.
- ❖ از آرایش چشم یک هفته قبل از عمل خودداری شود و سه روز مانده به عمل هر روز پلکها بسته با شامپو بچه شستشو داده شود.

مراقبتهای بعد از عمل آب مروارید:

- ❖ پس از جراحی ممکن است درد مختصری وجود داشته باشد که از ضد درد معمولی استامینوفن استفاده می شود.
- ❖ وضعیت مناسب بعد از عمل خوابیده به پشت یا به سمت چشم سالم می باشد
- ❖ اجتناب از اقداماتی که باعث افزایش فشار داخل چشم می شود عطسه-سرفه-زورزدن-خم کردن بیش از حد سر به سمت پایین
- ❖ از حبس نفس و بلند کردن اجسام سنگین، زورزدن هنگام دفع و فعالیت شدید برای مدت ۶ هفته خودداری شود.
- ❖ داروها و قطره ها طبق دستور پزشک و به موقع استفاده شود تا چشم دچار عفونت نشود.
- ❖ در هفته اول برای پیشگیری از صدمه معمولاً "از محافظ چشم استفاده می شود.
- ❖ بعد از هفته اول بهتر است چون چشمها به نور حساس می شوند از یک عینک دودی در طول روز استفاده شود. شبها و موقع خواب از محافظ چشم استفاده شود.
- ❖ تاکید به عدم دستکاری چشم توسط خود بیمار و باز کردن پانسمان آن در اولین ملاقات با پزشک معمولاً یک روز بعد از عمل پانسمان چشم باز شده و چشم معاینه می گردد. شب بعد از عمل به سمت چپ می که عمل شده نخواهید.
- ❖ از ایستادن و خم شدن به مدت طولانی پرهیزید (برای خواندن نماز مهر را روی پیشانی قرار دهید)
- ❖ به هنگام بالا رفتن و پایین رفتن از پله ها دقت کنید.

- ❖ از مالیدن چشمها و فشردن پلکها خودداری شود.
- ❖ با مصرف رژیم غذایی پرفیبر (میوه جات و سبزیجات) از یبوست پیشگیری شود. زیرا یبوست و زور زدن موقع اجابت مزاج موجب می شود فشار داخل چشم افزایش یابد.
- ❖ طی ۶ تا ۱۲ هفته بهبودی کامل حاصل می شود.
- ❖ ممکن است جهت دور بینی و نزدیک بینی از عینک استفاده شود.
- ❖ معمولاً "یک هفته بعد از عمل می توانید دوش بگیرید اما هنگام دوش گرفتن سر را خم نکنید و سر را عقب نگه دارید و سر جدا از بدن شسته شود و از رفتن کف و مواد شوینده داخل چشم خودداری کنید.
- ❖ چون بیمار پس از عمل در معرض خطر سقوط و آسیب به علت سن بالا و اختلال در دید، می باشد توان جسمی بیمار، شدت بینایی، وضعیت شناختی بیمار و حافظه بررسی شود و امکانات محافظتی مانند نرده کنار تخت برای ایجاد امنیت و رفاه در اختیار وی قرار داده شود.

در صورت داشتن علائم زیر حتماً "پزشک معالج خود را مطلع کنید:

درد شدید، دیدن هاله اطراف اشیاء نورانی، اختلال دید وضع بینایی، و یا آسیب دیدن چشم به هر طریقی،
تورم پلک، قرمزی، خروج ترشحات چرکی از چشم، و تغییر در مقدار و نوع ترشحات چشم
مکس پران، دیدن نورهای درخشان و چشمک زن و کاهش بینایی)

لازم به ذکر است که وجود ترشحات مختصر و احساس خارش و قرمزی تا حدی به خصوص در صبح طبیعی تلقی می شود.

نحوه صحیح ریختن قطره های چشمی

- ❖ قبل از ریختن قطره ها دستها شسته شود.
- ❖ نوک قطره چکان نباید با چشم تماس پیدا کند.
- ❖ هر بار بیش از دو قطره دارو نباید وارد چشم شود زیرا هدر می رود.
- ❖ در صورت وجود پماد و قطره، ابتدا قطره و سپس پماد استفاده شود.
- ❖ بین دو قطره چشمی متفاوت ۲ تا ۵ دقیقه فاصله باشد.
- ❖ برای چکاندن قطره بیمار بنشیند و خود را کمی به عقب خم کند پلک تحتانی (پایین) به طرف پایین کشیده شود و قطره داخل آن ریخته شود.
- ❖ پس از ریختن قطره چشمی جهت جلوگیری از جذب سیستمیک دارو چشم را بسته و گوشه داخلی آنرا به ۲-۱ دقیقه فشار دهید.

منبع: کتاب مراقبتهای پرستاری برونر سوارث ۲۰۱۸

تهیه کننده: ژاله دهقانی کارشناس پرستاری

واحد آموزش سلامت بیمارستان امام خمینی (ره) ۱۴۰۴